

Αθήνα, 23 Απριλίου 2026

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς :

- τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- τον Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: «Σπιτάκια Ανακύκλωσης : Αδιαφάνεια, Οριστική δημοσιονομική διόρθωση 40 εκατ. € και Τεράστια επιβάρυνση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

Η κοινή γνώμη με οργή και απορία παρακολούθησε τις εξελίξεις γύρω από την υπόθεση των «Σπιτιών Ανακύκλωσης», ενός έργου με συνολική αξία € 220 εκατ. που χρηματοδοτήθηκε με ευρωπαϊκά κονδύλια. Τα πρώτα δημοσιεύματα και ένα πόρισμα - καταπέλτης της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του Υπουργείου Οικονομικών (Αρ. Ελέγχων : 1723231001 & 1723231003), έφεραν στο φως σοβαρότατες παρατυπίες.

Σύμφωνα με αυτά, είχαν διαπιστωθεί «σημαντικά ευρήματα» που εγείρουν σοβαρά ερωτήματα για τη νομιμότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας. Μεταξύ των βασικών παρατυπιών ήταν η ανεπαρκής αξιολόγηση των πράξεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»), καθώς και η έλλειψη επαρκούς τεκμηρίωσης για την εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων από τους αρμόδιους φορείς, δηλαδή τους ΕΔΣΝ Αττικής, ΦΟΔΣΑ Πελοποννήσου και ΕΣΔΑ Κρήτης.

Το πιο ανησυχητικό εύρημα, ωστόσο, ήταν ότι οι τεχνικές προδιαγραφές του διαγωνισμού δεν εξασφάλισαν την ισότιμη πρόσβαση όλων των υποψηφίων, δημιουργώντας εμπόδια στον υγιή ανταγωνισμό. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε ότι 2 εταιρείες (ΤΕΧΑΝ ΑΒΕΕ & ENVIRCO HELLAS), «κοινού οικονομικού συμφέροντος», υπέβαλαν τελικά τη μοναδική υπερκοστολογημένη προσφορά (€ 300 χιλ. για κάθε «σπίτι» αντί € 66 χιλ.) και ανέλαβαν την εκτέλεση της σύμβασης, θέτοντας και ένα τεράστιο ερωτηματικό για το αν ο διαγωνισμός εξυπηρέτησε το δημόσιο συμφέρον ή κάποια ιδιωτικά οφέλη.

Επιπρόσθετα, τεράστιες ευθύνες φέρει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την αρχική ένταξη του έργου. Σύμφωνα με το πόρισμα της ΕΔΕΛ, διαπιστώθηκε «μη Επαρκής Αξιολόγηση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΥΜΕΠΕΡΑΑ των υποβληθεισών για Ένταξη Πράξεων». Με άλλα λόγια, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου, η οποία όφειλε να ελέγξει την επιλεξιμότητα και την τεκμηρίωση του κόστους πριν την ένταξη του έργου, φέρεται να μην διενήργησε τον απαιτούμενο έλεγχο, δίνοντας το «πράσινο φως» για την υλοποίηση. Αυτή η σοβαρή ολιγωρία ή αμέλεια ή σκάνδαλο της κεντρικής διοίκησης, αφενός ενέταξε το έργο, αφετέρου «παρέσυρε» τους φορείς των ΟΤΑ (ΕΔΣΝΑ, ΦΟΔΣΑ, ΕΣΔΑΚ) να

προχωρήσουν σε μια προμήθεια η οποία εκ των υστέρων κρίθηκε ως μη επιλέξιμη για ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, με αποτέλεσμα τώρα το βάρος της ανάκτησης να πέφτει στους Δήμους και τους πολίτες.

Ενώ η ΕΔΕΛ είχε αρχικά επιβάλει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση σε βάρος του ΕΔΣΝΑ ύψους € 2.961.120, τελικά η αρμόδια αρχή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ενώπιον της κατακραυγής, αναγκάστηκε να προχωρήσει στην έκδοση 3 οριστικών αποφάσεων ανάκτησης (ΑΔΑ : 6ΖΓΥΗ-ΒΙΚ για τον ΕΔΣΝΑ, ΑΔΑ : Ψ05ΙΗ-3ΡΜ για τον ΕΣΔΑΚ και ΑΔΑ : Ε975Η-ΑΚΤ για τον ΦΟΔΣΑ), με τις οποίες ζητείται η επιστροφή συνολικού ποσού € 39.682.481 από τους 3 φορείς.

Η τελική αυτή απόφαση, κατόπιν των σοβαρών ευρημάτων για τη νομιμότητα και τον ανταγωνισμό, επιβεβαιώνει το μέγεθος του σκανδάλου, αφού η επιβολή 100% δημοσιονομικής διόρθωσης σημαίνει την ολοκληρωτική μή χρήση των ευρωπαϊκών κονδυλίων. Η εξέλιξη αυτή θέτει σε άμεσο κίνδυνο τους προϋπολογισμούς των ΟΤΑ και, τελικά, τους πολίτες.

Εν μέσω των παραπάνω εξελίξεων, ήρθε να ταράξει τα λιμνάζοντα ύδατα και η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΡΡΟ). Πλήθος δημοσιευμάτων κάνουν λόγο για έρευνά της που εστιάζει στην πιθανή κατάχρηση τουλάχιστον € 11,9 εκατ. από ευρωπαϊκά κονδύλια και σε συγκεκριμένα σοβαρότατα ευρήματα, όπως η υπερκοστολόγηση των πολυκέντρων ανακύκλωσης, σε σχέση με τις τιμές της ευρωπαϊκής αγοράς και η απουσία ελέγχου για το πού καταλήγουν τελικά τα ανακυκλώσιμα υλικά.

Ως ΝΙΚΗ, πιστεύουμε ότι η Πολιτεία οφείλει να προστατεύει τους πολίτες, αλλά και το κύρος των θεσμών της. Η ορθή διαχείριση των δημοσίων πόρων είναι αδιαπραγμάτευτη και δεν μπορεί να γίνεται αντικείμενο αντιφατικών ερμηνειών και δημοσιευμάτων.

Ύστερα από τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Πώς δικαιολογείται η αρχική επιβολή προστίμου € 2,9 εκατ. από την ΕΔΕΛ και η τελική, οριζόντια επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης ύψους € 40 εκατ. από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών;
2. Με δεδομένη την έκδοση των αποφάσεων ανάκτησης (ΑΔΑ: 6ΖΓΥΗ-ΒΙΚ, Ψ05ΙΗ-3ΡΜ, Ε975Η-ΑΚΤ), πώς προτίθεται η Κυβέρνηση να αποτρέψει τη μετακύλιση αυτής της τεράστιας επιβάρυνσης στους προϋπολογισμούς των ΟΤΑ και, τελικά, στους πολίτες;
3. Με δεδομένο ότι τα παραπάνω ποσά δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν πλέον για νέα έργα, επειδή προέρχονται από το ΕΣΠΑ 2014-2020 – που έχει «κλείσει» - και θα επιστραφούν στον προϋπολογισμό της ΕΕ, τι είδους ευθύνες έχουν

καταλογισθεί στους υπαίτιους της συγκεκριμένης υπόθεσης; Πώς θα διασφαλιστεί η διαφάνεια και η προστασία του δημοσίου συμφέροντος σε μελλοντικούς διαγωνισμούς και προμήθειες, αποτρέποντας τη μονοπώληση των προσφορών, ώστε να μην επαναληφθούν τέτοια φαινόμενα αδιαφάνειας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

ΝΑΤΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ

ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ ΑΣΠΑΣΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΤΑΣΣΟΣ